

ARREST VAN 26 MAART 1993

In de zaak D 93/1

De Baets

ARRET DU 26 MARS 1993

Dans l'affaire D 93/1

De Baets

MET HET ORIGINEEL EENSLUIDEND
AFSCHRIFT

BRUSSEL, 29-03-1993

De griffier van het Benelux-Gerechtshof :
CL. DEJONGE

HET BENELUX-GERECHTSHOF

In de zaak D 93/1

1. Gezien artikel 3, lid 3, van het op 31 maart 1965 gesloten Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (hierna : het Verdrag), alsmede artikel 5 van het Reglement van Orde van het Benelux-Gerechtshof ;

2. Gezien het (in copie aan dit arrest gehechte) schrijven van 3 februari 1993, waarbij de heer G. De Baets, eertijds raadsheer in het Hof van Cassatie van België en in die kwaliteit bij beschikking van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie van 16 april 1992 benoemd tot plaatsvervangend rechter in het Benelux-Gerechtshof, aan de President van het Hof mededeling deed van zijn benoeming tot rechter van het Arbitragehof van het Koninkrijk België (hierna : het Arbitragehof) ;

3. Overwegende, dat de President van het Hof, van oordeel dat uit dit schrijven blijkt dat de heer De Baets het standpunt inneemt dat de kwaliteit van lid van het Arbitragehof verenigbaar is met die van plaatsvervangend rechter in het Benelux-Gerechtshof, hem bij schrijven van 19 februari 1993 op de voet van artikel 5 van het Reglement van Orde heeft gevraagd of hij in raadkamer van het Hof wenste te verschijnen dan wel een schriftelijke behandeling prefereerde ;

4. dat de heer De Baets daarop bij schrijven van 24 februari 1993 heeft doen weten dat hij schriftelijke behandeling verkoos en zijn voormeld schrijven als "verantwoording" in de zin van artikel 5 van het Reglement van Orde wenste te zien aangemerkt ;

5. Overwegende, dat de Eerste Advocaat-Generaal Janssens de Bisthoven op 2 maart 1993 heeft geconcludeerd dat het Hof zal vaststellen dat de functie van plaatsvervangend rechter, welke door de heer De Baets in het Benelux-Gerechtshof werd uitgeoefend, een einde heeft genomen zodra hij geen deel meer uitmaakte van het Hof van Cassatie en dat de heer De Baets niet langer voldoet aan de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van een functie bij het Hof ;

6. Overwegende, dat ingevolge Belgisch recht het ambt van rechter van het Arbitragehof onverenigbaar is met onder meer "de rechterlijke ambten" en dat de heer De Baets, op 1 februari 1993 de eed aflegend als rechter van het Arbitragehof, de hoedanigheid van raadsheer in het Hof van Cassatie van België heeft verloren ;

7. Overwegende, dat uit het onderling verband van de leden 1 en 3 van artikel 3 van het Verdrag volgt dat onder "de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van zijn functie bij het Hof" in laatstgenoemde bepaling in elk geval is begrepen het lid-zijn van het hoogste rechtscollege van een van de drie Beneluxlanden in de zin van eerstgenoemde bepaling ;

8. Overwegende, dat de door de drie Regeringen opgestelde gemeenschappelijke Memorie van Toelichting bij het Verdrag (hierna : de Memorie van Toelichting) niet met zovele woorden verklaart welk rechtscollege in elk van de drie Beneluxlanden in voormelde zin als het hoogste rechtscollege moet worden aangemerkt ;

9. dat evenwel, geen twijfel erover kan bestaan dat de drie Regeringen daarmede, voor wat België en Nederland betreft, het Hof van Cassatie van België, onderscheidenlijk de Hoge Raad der Nederlanden op het oog hadden en, voor wat Luxemburg betreft, de Cour supérieure de Justice ;

10. dat immers genoemde rechtscolleges destijds - in de bewoordingen van de Memorie van Toelichting - de "hoogste Gerechtshoven" in de drie Beneluxlanden waren ;

11. dat zulks bevestiging vindt in het feit dat, "teneinde tegemoet te komen aan de moeilijkheden die zich in Luxemburg voordoen waar de leden van het hoogste rechtscollege bij het bereiken van de vijftenzestigjarige leeftijd worden gepensioneerd" (citaat uit de Memorie van Toelichting ad art. 3), alleen voor dit land is bepaald dat ook leden van een ander nationaal rechtscollege, te weten die van het "Comité du Contentieux" van de Luxemburgse Raad van State, tot lid van het Benelux-Gerechtshof kunnen worden benoemd ;

12. Overwegende, dat de heer De Baets evenwel het standpunt inneemt dat, nu het Arbitragehof eerst na het sluiten van het Verdrag werd opgericht, aan het onder 5 ontwikkelde historische argument geen doorslaggevende betekenis kan worden toegekend ;

13. Overwegende echter, dat nu de heer De Baets de hoedanigheid van raadsheer in het Hof van Cassatie van België heeft verloren, hij alleen dan nog zou voldoen aan "de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van zijn functie bij het Hof" indien, voor wat België betreft, (ook) het Arbitragehof kan worden aangemerkt als "het hoogste rechtscollege" ;

14. Overwegende, dat dit laatste zou impliceren dat - nu niet kan worden aangenomen dat sedert de oprichting van het Arbitragehof het Hof van Cassatie van België niet langer als "hoogste rechtscollege" in de zin van art. 3 van het Verdrag zou gelden (hetgeen bevestiging vindt in de Toelichting op het tweede lid van artikel 4^{quater} van het Verdrag, dat werd ingevoegd bij het na het oprichten van het Arbitragehof tot stand gekomen Protocol van 23 november 1984 tot wijziging en aanvulling van het Verdrag) - België meer dan één hoogste rechtscollege (in de zin van artikel 3) zou hebben, wat met de tekst van deze bepaling niet verenigbaar is ;

15. Overwegende voorts, dat in punt 5 van het hoofdstuk "Algemeen" van de Memorie van Toelichting als een van de redenen waarom de Regeringen afweken van het door de Benelux-Studiecommissie voor de Eenmaking van het Recht gedane voorstel volgens hetwelk ook andere personen dan leden van de hoogste rechtscolleges tot lid van het Benelux-Gerechtshof benoemd konden worden, wordt vermeld dat de taak van het Benelux-Gerechtshof - "het bevorderen van de rechtseenheid in het Beneluxgebied" door "de gelijkheid te verzekeren in de uitleg van de gemeenschappelijke rechtsregels" - "nauw verbonden (zal) zijn met die van de hoogste Gerechtshoven van de drie landen, waarvan het als het ware een verlengstuk zal vormen" ;

16. dat daaruit moet worden afgeleid dat de term "de hoogste rechtscolleges" ziet op de rechtscolleges die in elk der Beneluxlanden in het bijzonder belast zijn met het bewaren van de rechtseenheid, met name op het gebied van het privaatrecht en het strafrecht (welke rechtsgebieden volgens de Memorie van Toelichting voor het Benelux-Gerechtshof voornamelijk een rol zullen spelen) ;

17. dat het Arbitragehof niet in het bijzonder met deze taak is belast en daarom niet kan worden aangemerkt als een hoogste rechtscollege in de zin van artikel 3 van het Verdrag ;

18. Overwegende, dat uit het voorgaande volgt dat de heer De Baets sedert hij op 1 februari 1993 de hoedanigheid van raadsheer in het Hof van Cassatie van België heeft verloren, niet langer voldoet aan "de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van zijn functie bij het Hof" ;

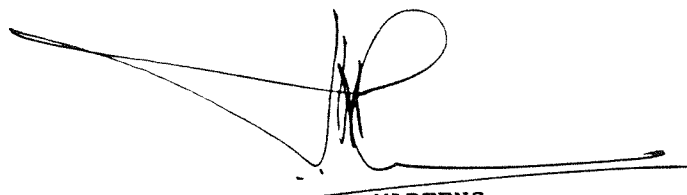
STELT VAST :

19. dat de heer De Baets sedert hij op 1 februari 1993 de hoedanigheid van raadsheer in het Hof van Cassatie van België heeft verloren, niet langer voldoet aan de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van zijn functie van plaatsvervangend rechter in het Benelux-Gerechtshof.

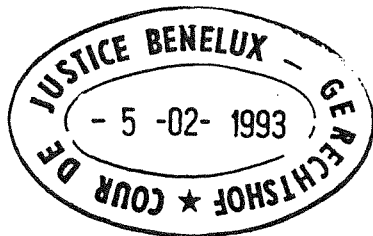
Aldus gewezen door de heren S.K. Martens, president, F. Hess, eerste vice-president, O. Stranard, tweede vice-president, H.L.J. Roelvink, P. Kayser, R. Everling, P. Marchal, J. De Peuter, rechters, en F.H.J. Mijnsen, plaatsvervangend rechter,

en uitgesproken ter openbare zitting te 's-Gravenhage op 26 maart 1993 door de heer S.K. Martens, voornoemd, in aanwezigheid van de heer Th.B. ten Kate, advocaat-generaal, en de heer C. Dejonge, waarnemend hoofdgriffier.

C. DEJONGE

S.K. MARTENS

Kopie

8470 Gistel, 3 februari 1993
Warandestraat, 79

Mijnheer de President,

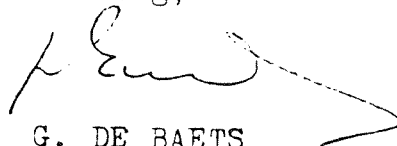
Ik heb de eer U ter kennis te brengen dat ik -zoals in het vooruitzicht gesteld tijdens de bijeenkomst van het Hof op 14 december 1992 - werd benoemd tot rechter van het Arbitragehof. Op 1 februari jl. heb ik de voorgeschreven eed afgelegd en derhalve de hoedanigheid van raadsheer in het Hof van Cassatie verloren.

Vermoedelijk zal het Hof thans bij toepassing van artikel 3, lid 3, van het Verdrag van 31 maart 1965 en van artikel 5 van het Reglement van orde moeten vaststellen of ik nog voldoe aan de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van mijn functie bij het Hof.

Mijn eerste indruk was dat dit niet meer het geval is. Bij nader toezien heb ik mij toch de vraag gesteld of de uitdrukking "leden van de hoogste rechtscolleges van elk der drie landen" die voorkomt in het artikel 3, lid 1, van het Verdrag, de rechters van het Arbitragehof uitsluit, in acht nemend dat dit laatste pas werd opgericht door de wet van 28 juni 1983 nadien vervangen door de bijzondere wet van 6 januari 1989. Het is mij niet bekend of deze vraag reeds eerder uitdrukkelijk gesteld en beantwoord werd.

Ik moze daarbij aanstippen dat het ambt van rechter van het Arbitragehof onverenigbaar is met o.a. "de rechterlijke ambten" (Art. 44 bijzondere wet van 6.1.1989) zoals voor de raadsheren in het Hof van Cassatie en andere rechters "cumulatie van rechterlijke ambten" verboden is (Art. 292 Gerechtelijk Wetboek). In het werk "Benelux Gerechtshof" van F. Dumon wordt lapidair gezegd dat de rechters en plaatsvervangende rechters allen deel uitmaken van de hoogste rechtscolleges van de drie landen en "dus" raadsheren zijn in het Hof van Cassatie. Van het Arbitragehof wordt alleen melding gemaakt om aan te stippen dat het een rechtscollege is in de zin van artikel 6 van het Verdrag.

Het gelieve U, Mijnheer de President, de uitdrukking te aanvaarden van mijn zans bijzondere hoogachting,

G. DE BAETS

P.S. Ik veroorloof mij een kopie van deze brief te sturen aan eerste advocaat-generaal Janssens de Bisthoven.

De Heer S.K. MARTENS,
President van het Benelux-Gerechtshof,
Regentschapssstraat, 39
1000 BRUSSEL.